

Patankin Diezmus

vaikai piešė laisvę

[illegible]

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538

Senų senovėje pavojaus akivaizdoje ant aukštų piliakalnių lietuviai uždegdavo laužus. Liepsnų pašvaistės aprėpdavo visą kraštą ir žmonės sužinodavo: artinasi nelaimė, į Lietuvą įžengė priešas, ateina karas!

1991 metų sausyje pavojaus signalai užsiplieskė Vilniuje prie Respublikos Parlamento. Visa Lietuva suprato: reikia BUDĖTI!

Iškilo barikados, spygliuotos vielos, gelžbetonio luitai, gilūs grioviai apjuosė trapų ir pažeidžiamą stiklo statinį. Tamsiosios jėgos nesiryžo savo tankų nukreipti į Parlamentą, nes suprato, kad ten ant likimo kortos pastytas Tautos orumas, jos išdidumas ir pasiryžimas stovėti iki paskutiniųjų. Beginkliai žmonės savo valią ir troškimą gyventi laisvai išreiškė daina, rankų padavimu viens kitam, tiesiu ir atviru žiūrėjimu į akis.

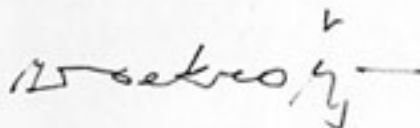
Iškilo ir DVASIOS BARIKADOS - tai vaikų piešiniai ir eilėraščiai, nuotraukos ir karikatūros, kryžiai ir altorėliai, rožančiai ir maldos atodūšiai, nukritusi tyra ašara ar atkaklus tylėjimas, godos dėl kritusiųjų ir ištiesta duonos riekė nepažįstamajam, arbatos puodukas ir viltingas žiūrėjimas į nakties žvaigždes. Visa tai tapo gynimosi ir dvasinio susitelkimo išraiška, primenant Margirio laikus.

Neramios dienos ir grėsmingos naktys, praleistos po Žvaigždėm ir tarp
Laisvės laužų kibirkščių - Lietuvos piliečiams daug ką reiškia! Pavojaus aki-
vaizdoje, kaip senų senovėje ant piliakalnių, taip pat ir dabar savo širdyse
uždegėme niekada neužgesinamą

AMŽINĄ LAISVĖS AUKURĄ!

Iš Tautos Dvasios galerijos šiai knygelei paėmėme tik labai nedidelę dale-
lę vėjų ir darganų nugairintų, laužų dūmais kvepiančių eksponatų.

Tegul jie bus mums visiems istorinės atminties simboliu ir Lietuvos Dva-
sios testamentu Ateičiai.

Lietuvos vaikų fondas

*Juozas Nekrošius,
poetas*

vaikai piešė laisvę

Lietuvos vaikų fondo leidykla „Alka“

Sudarytojai ir redaktoriai

J.NEKROŠIUS

D.MICKEVIČIUS

Dailininkė

R.KIUBARAITĖ

Reprodukcijos

I.BURNEIKOS

Skaidrės

A.MIEŽANSKO

Leidžiant šį albumą talkino Spaudos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

Albume panaudoti Vilniaus ir Klaipėdos moksleivių rašiniai bei ištraukos iš knygos „LIETUVA. 1991.SAUSIO 13-JI“

© Lietuvos vaikų fondo leidykla „Alka“

RIE MUSU . NAMU SAUDĒ
ANKAI Ē^w VISKA PADARĒ
SARBAČIOVAS. JISAI PASUNI
Ē TANĶUS^w JISAI NORĒU
AD JO^w VALDĒ BUTU
IETUVOJĒ BET VISTIEK
TIE TANKAI. NĒNUGALES
ES^a LIETUVEI. IRA
TIPRUS IR GALINGI GARBAČ-

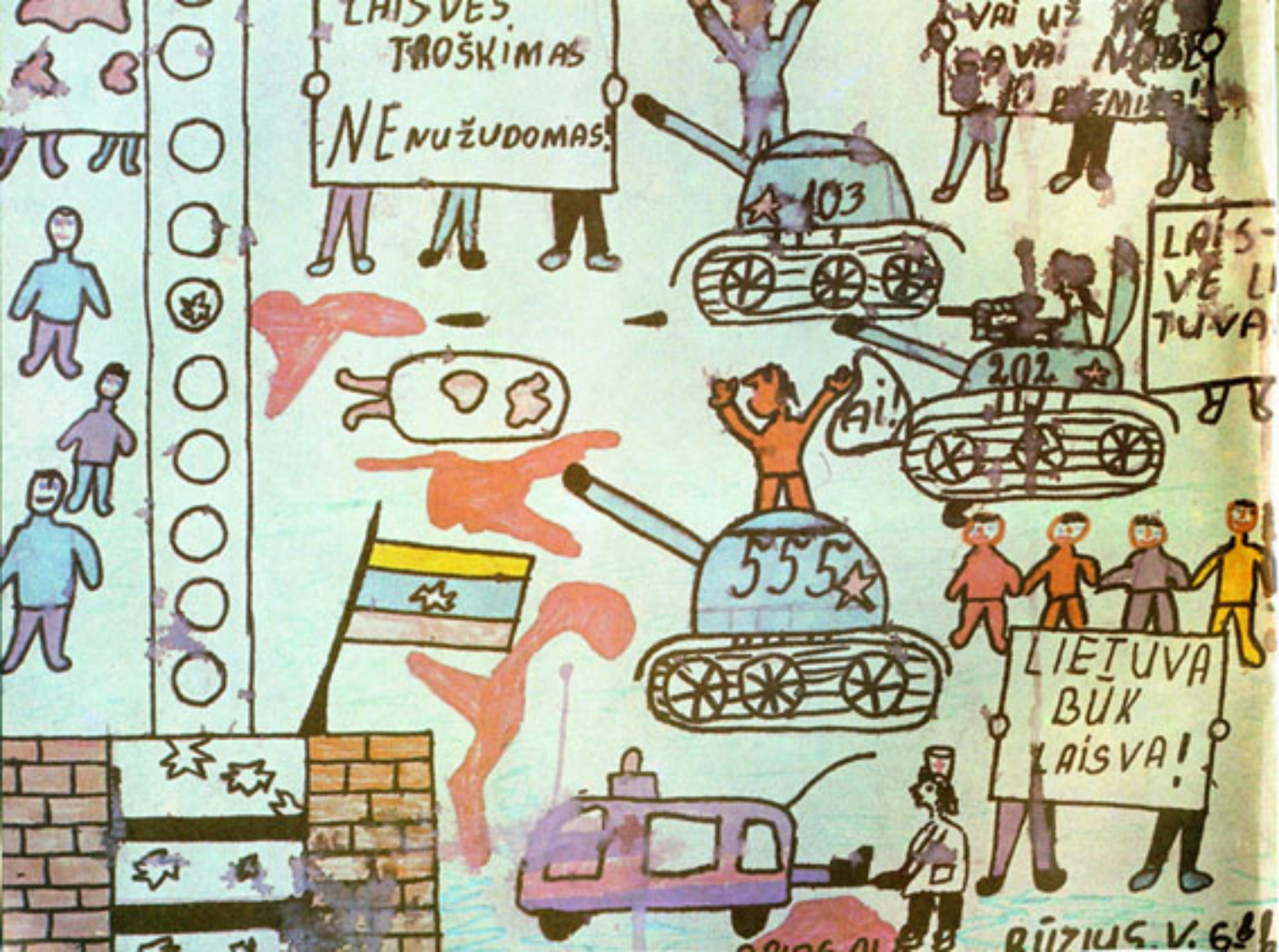
YONUKAS St.

5m.

LAISVĖS
TARŠKIMAS
NE NUŽUDOMAS!

VAI UŽ
VAI NABLO
K. PREMIER!

LAIS-
VE LI-
TUVA

Ai!

LIETUVA
BUK
LAISVA!

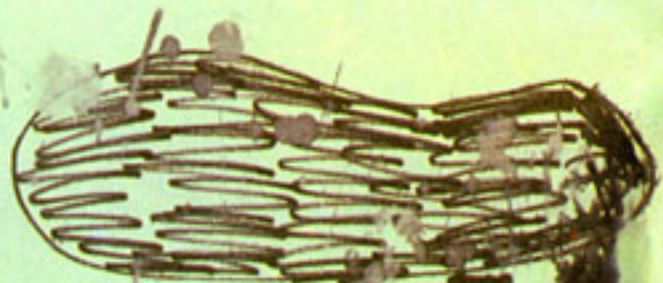
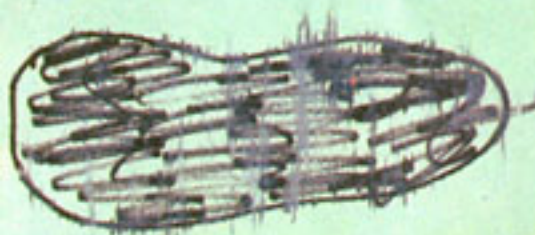
RŪZIUS V. 68!

LINKĒJIMAI OŠ LIE TUUVOS

ALSVĖ LITUVAI!

MUSI!

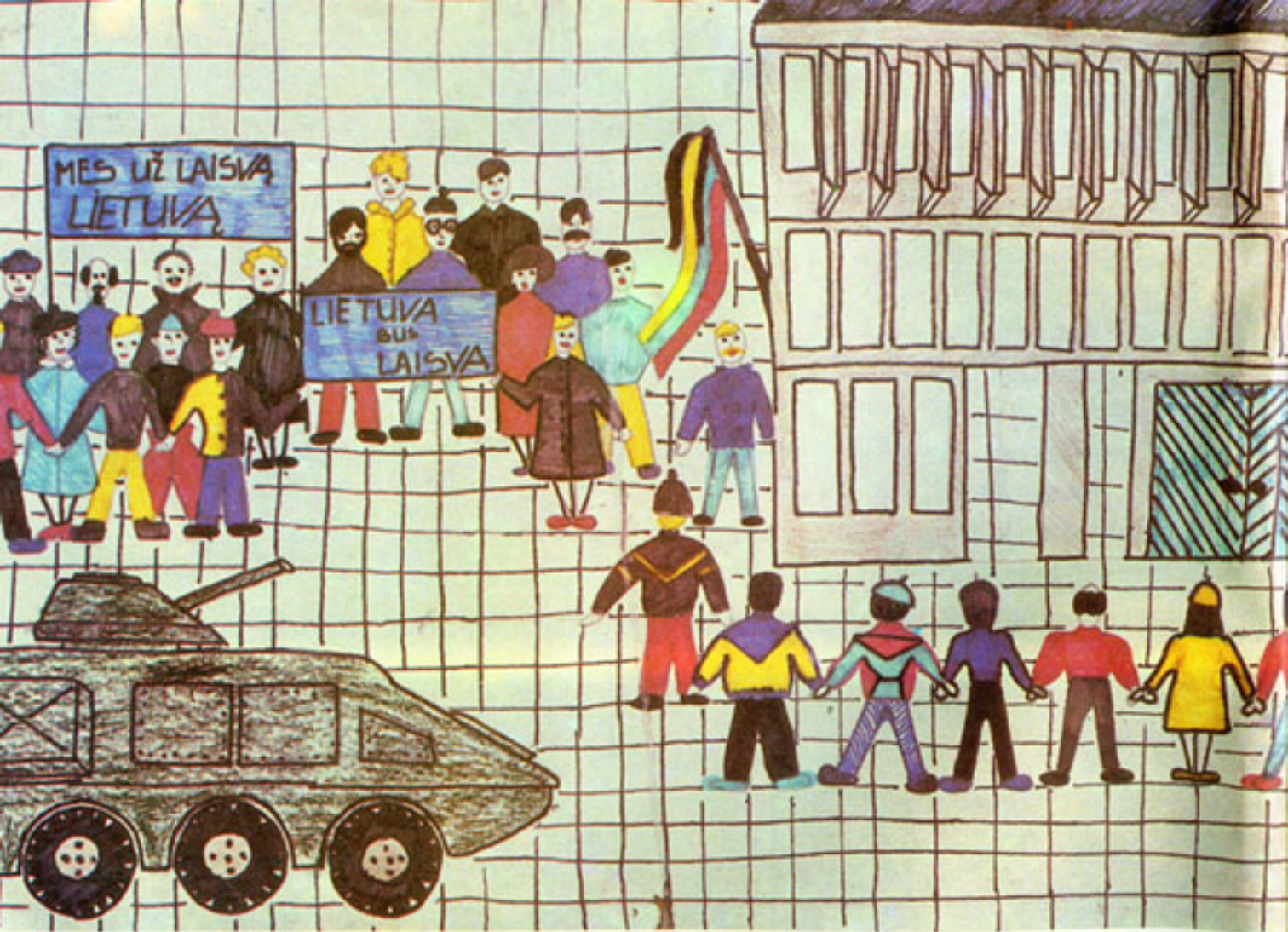
TAIKA!!!

...Gelbėdamiesi nuo šalčio, šokome, dainavome, o aš pats grojau akordeonu, džiaugdamasis, kad dainai pritaria toks didelis būrys susirinkusiųjų. Noriu pabrėžti, kad dainose ir pasisakymuose nebuvo įžeidinėjama nė viena tauta. Buvo pasiūlyta iš jėgos naudojimo, o dominavo patriotinės dainos, skanduotės. Tai visas mūsų ginklas...

*Stasys Ivanauskas,
Nida*

Lina Šakurskytė

MŪSŲ ŠAUKSMAS

O Lietuva,
Tai mūsų ašarom aplaistyta žemelė,
O Lietuva,
Tu mano tėviškė, apvainikuota giriom ažuolų,
O Lietuva,
Tu gyvasi vanduo ir oras,
Pakvipes rasotom rūtoms rytmečio aušroj...
O Lietuva,
Pakrikštyta dar kartą
Tavų vaikų pralietuoju krauju!
O Lietuva,
Tu pamatei, kaip trokšta mūsų širdys
Tavęs laisvos... Tikrai laisvos!

*XII klasės mokinė
Klaipėda*

SILVIJA M.
π

Aš vis dar ne čia.
Manęs čia nėra. Gal tik
mano šešėlis. Bet ma-
nės pačios čia dar nėra.
Aš ten, stoviu lem-
tingos 13-tos nakties
fone su tokia pačia žūti
už laisvę pasiryžusia
vyrų ir moterų minia.
Aš stoviu ten, susiėmu-
si už rankų su vyrais ir
laukiu tankų. Laukiu
savo mirties. Aš vis dar
girdžiu pabūklų trenks-
mą, išvertusį mane iš
lovos, girdžiu žurnalis-
tės Eglės Bučelytės vir-
pantį balsą: „...jie jau
trečiame aukšte...”

Judita Abraitytė
Vilnius

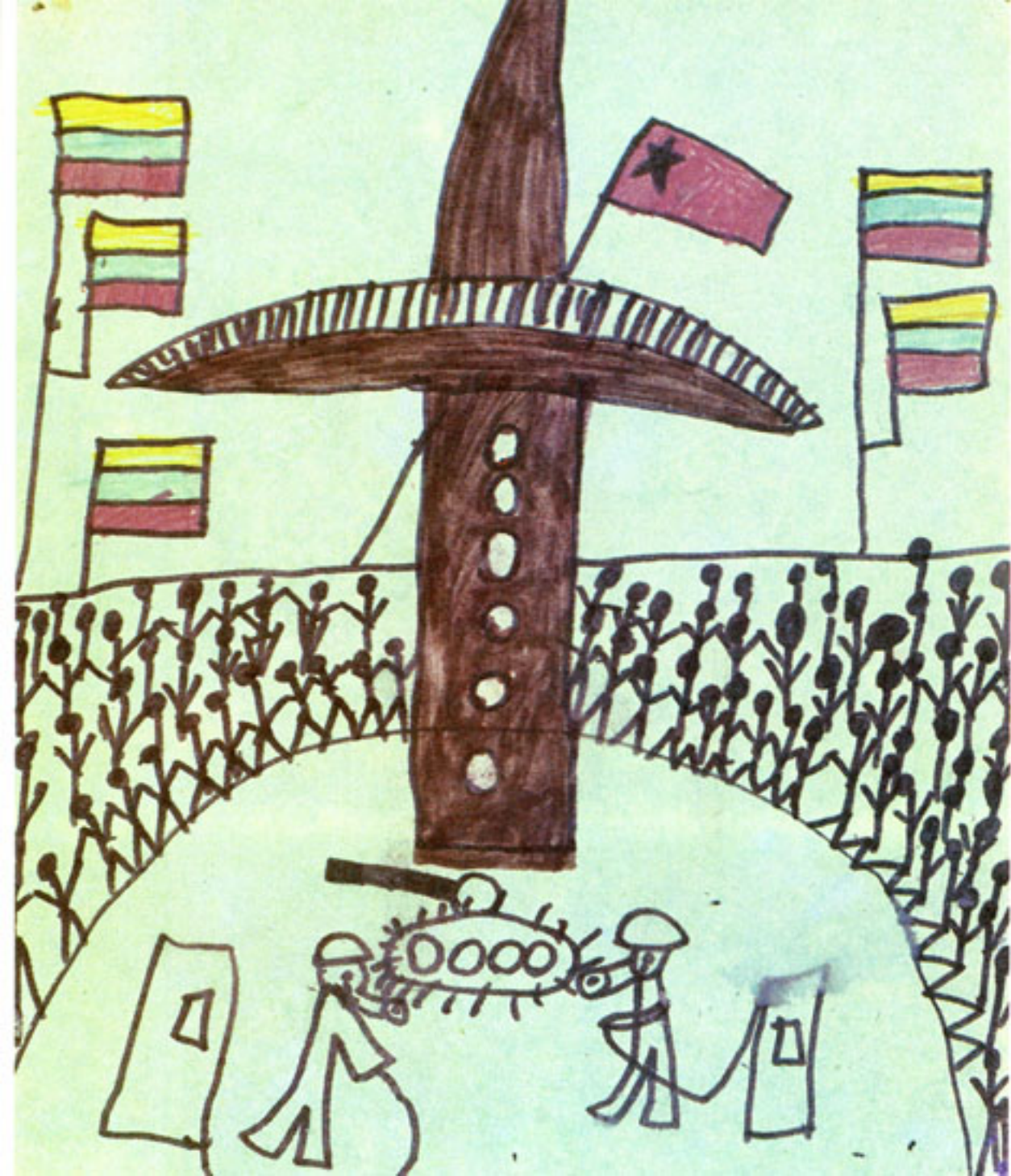
mok Kaulausko Gedim
riesins.

† DIEVAS SU MUMIS †

LAISVO S LIETUVOS Tauta, vienybė, meilė!
MES NORIME

Mes negrįšime... Lietuva bus laisva!!!
MŪSŲ vėliava ne šita † o šita †
Kraunsi mokiniai Nindžagės Lelivės. Kraunsi 27-oji vidurinė mokykla

Sakau, kokie mes
stiprūs, kai mano ran-
ka tavo rankoje, o tavo
ranka - jo rankoje. Šito-
je visą Lietuvą apkabi-
nusioje rankų grandi-
nėje amžinai jausime ir
jų, žuvusiųjų, rankas,
jie stovės kartu su mu-
mis, kaip tą sausio 13-
osios naktį, prieš tan-
kus ir automatus, prieš
tamsą ir smurtą, prieš
begėdišką melą ir
šmeižtą.

*Justinas Marcinkevičius,
poetas*

Lietuva Tu man viena!

Agne
Maccinkut

Mes, auginti bedvasės sistemos, šiomis kraupiomis dienomis pamiršom savo asmenines problemas, mus suvienijo bendras skausmas, ir visi buvom be galo gražūs, gyvu žiedu apsupę televizijos bokštą ar kūrendami laužus prie Parlamento rūmų. Tačiau kokie mes būsimė, sugrįžę į kasdienybę, į skurdžią buitį? Kada mes galutinai atsiribosime nuo šios sistemos, išmoksime mylėti žmogų, o ne daiktą, kada nebus žeminamas sąžiningas, savo profesijai atsidavęs žmogus? Kada įvertinsim savo dvasingumą kaip tikrovę, kada sugrįšim į meilę ir tikėjimą? Kada pagaliau būsimė laisvi ir savo dvasia? Kada?

Eva Šons
Vilnius

Vakar aš mačiau apsnigtus medžius. Jie buvo labai gražūs. Man norėjosi juos papurtyti. Bet aš prisiminiau, kas dedasi Lietuvoje, ir medžiai nebebuvė tokie gražūs.

Milda Pabarčiūtė
Vilnius

Kartu su savo drauge Loreta Asanavičiūte aš kelias dienasėjau budėti prie Televizijos bokšto. Mes su Loreta kartu dirbome, buvome geros draugės.

Kai prasidėjo šaudymas, baimės nejaučiau. Tik mano draugė Loreta labai išsigando. Aš jai kalbėjau: tu susiimk, melskis, viskas bus gerai, tiek daug žmonių, čia visa minia, o ne keletas, jie mums nieko nepadarys...

Loreta Tručiлаuskaitė,

Vilnius

Dabar žinau - tu tikrai neatsiklaupei, Tėvyne - gal tik eilinį kartą palinksi nuo geležinio kumščio, o paskui - o paskui jau amžiams atsitiesti turi - tauri ir graži.

Valerija Inčiūraitė,

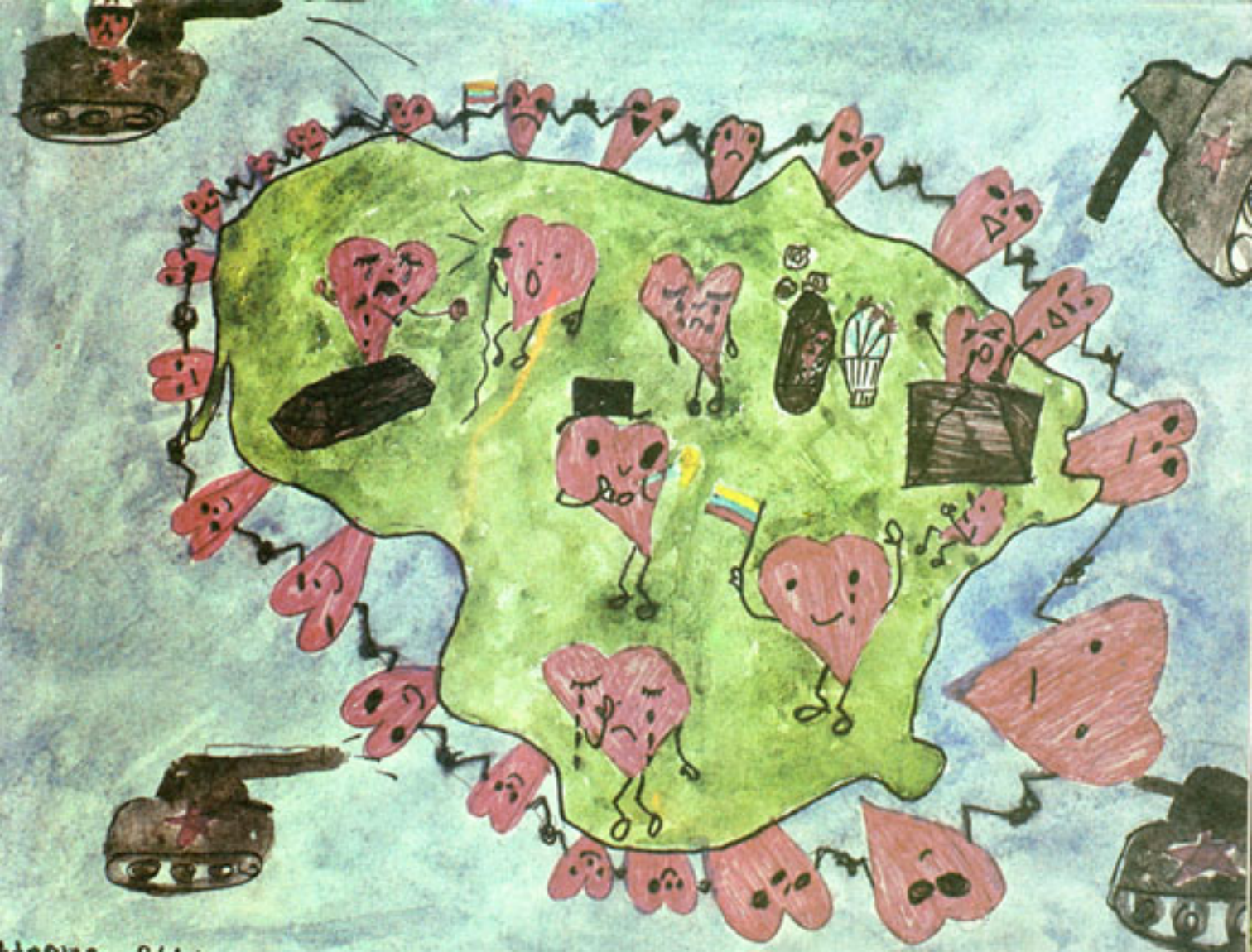
poetė

Tuo metu, kai mane pasiekė žinios apie naujus sunkumus, norėčiau dar kartą pareikšti Jūsų Eminencijai savo solidarumą su brangiąja lietuvių tauta.

Popiežius Jonas Paulius II

Опомнитесь! Прекратите.
то носили, пусть мамин
грудям всегда светит солнце
и не свистят пули

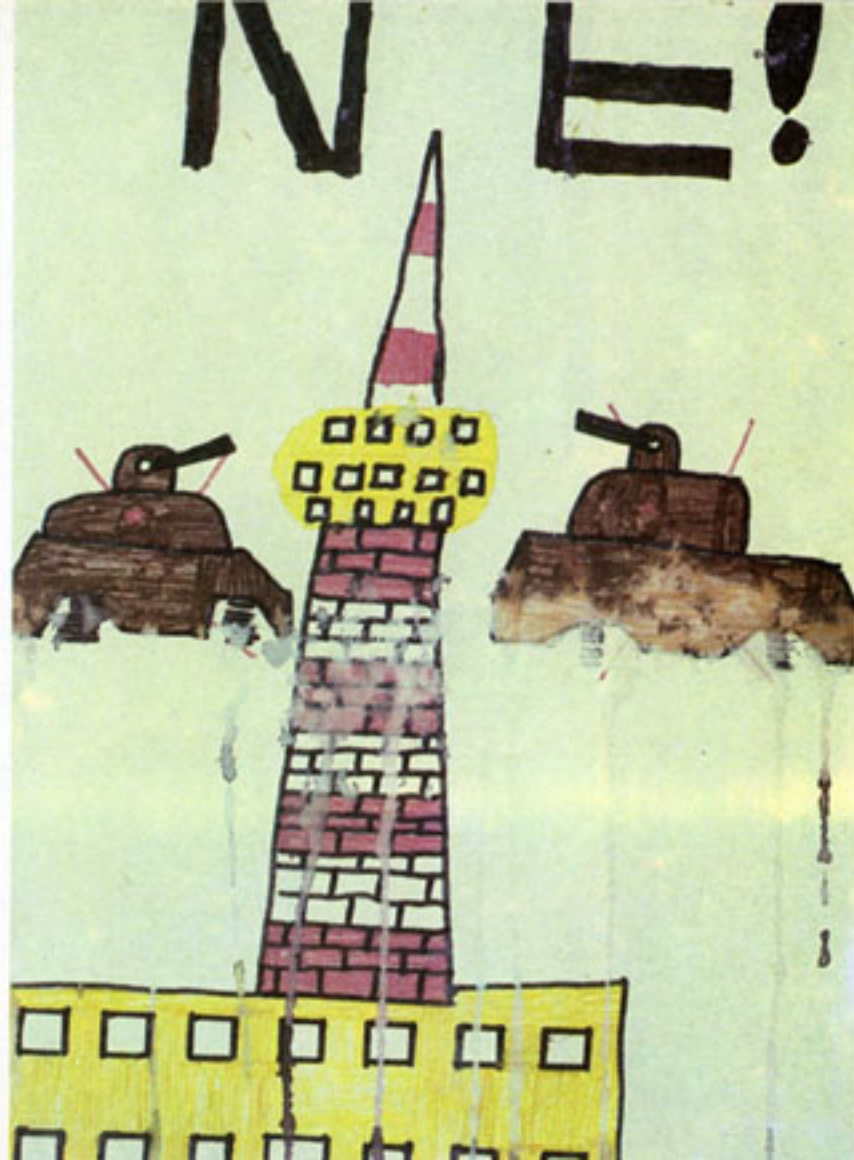
NIEC ŻYJE
ROKOJ

Nekaltas Didvyrių krau-
jas, pabiręs žvaigždžių
milijardais, mūsų rūška-
nų sutemų apgaubtose
sielose nušvito didinga
PRISIKĖLIMO AUŠRA ir
ruošia mūsų širdis PILĖ-
NŲ AUKOS pavyzdžiui,
jei agresija nesiliaus.
Šiai AUKAI jau pasiruo-
šęs mūsų Parlamen-
tas, apsaugos būriai,
rūmus saugantys žmo-
nės.

*Jadvyga Beliauskienė,
Vilnius*

UGNĒ 9m

Vilnius

LAISVĒ

Giedris

Lietauvalak laisva!

A. Petrauskas

TRISPALVĖ

Geltona spalva -

Tai saulė.

Žalia spalva -

Tai laukai.

Raudona spalva -

Tai kraujas.

Kartu -

Tai visa Lietuva!

V. kl. mokinys
Klaipėda

LAISVĖ
LIETUVAI

1991

NET

NEIN

...net paskutinį priešui
akmenį suaižius -

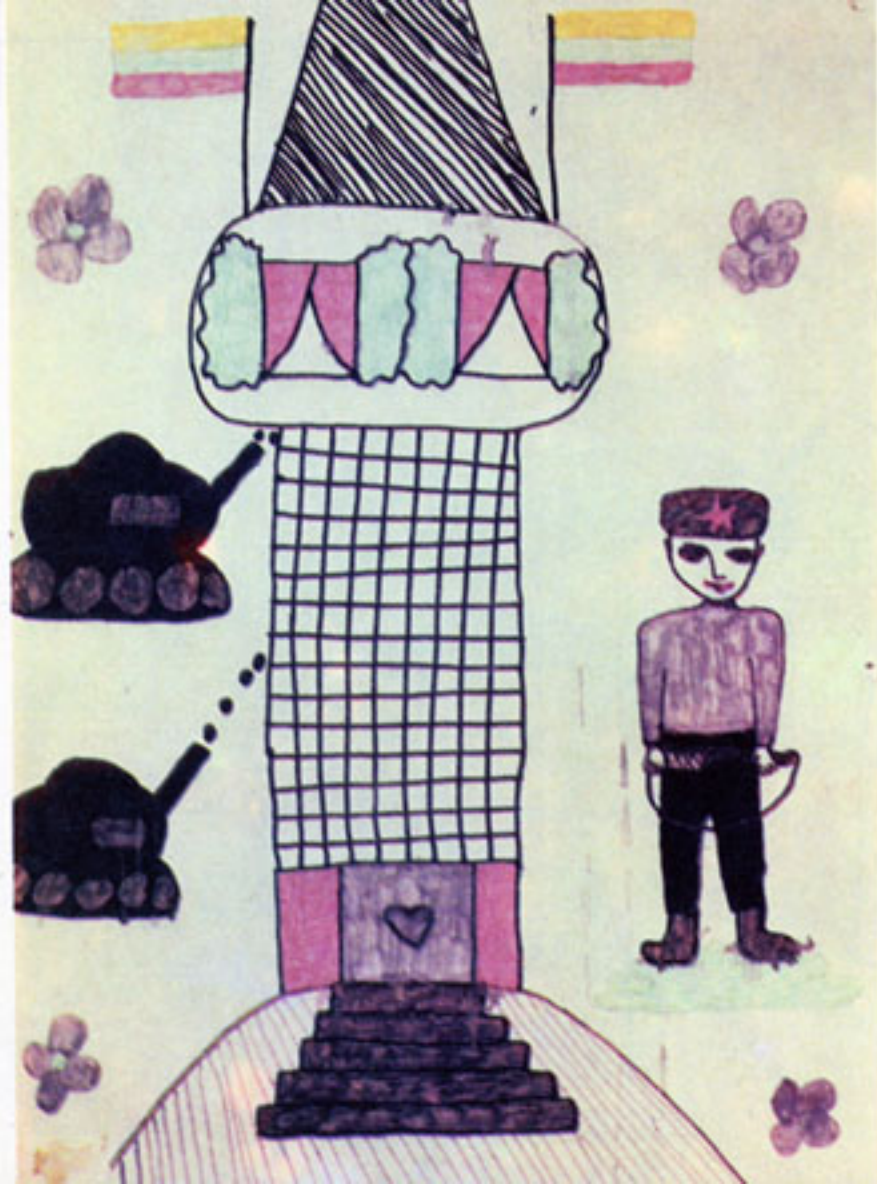
Mes būsime - krauju
pakrikštyti - drauge
visi!

Ir mes budėsime -
nūnai, rytoj,
per amžius!

*Onė Baliukonytė,
poetė*

LORETAI ASANAVIČIŪTEI atmintis

...Gera mačiau, kai
privažiavo tankai prie
pat žmonių, be jokios
komandos, be žodžių
atsuko vamzdžius į lan-
gus ir baisus trenks-
mas su stiklo dūžiais
pasipylė ant žmonių.
Mes vis tiek skandavo-
me „Lietuva! Lietu-
va!“...

*Elena Kirmonienė,
Druskininkai*

Antanas
14^a kl. Kleripid

January, 1991. Lithuanian people stood armless defending the Parliament Palace, TV tower, Radio and Television Committee, Publishing Centre. One could see barricades and fires near the Parliament Palace and people who gathered to guard it day and night. The walls of the Parliament are the witnesses of the historic events.

At night on the 13th of January thirteen people had been killed by the Soviet troops. More than 500 people were wounded.

Standing on guard even till their last breathing if it were necessary Lithuanian people expressed their dignity, pride and resolution for independence. Armless people showed their desire to live independently by means of poems, pictures, crosses and little altars, created there near the Parliament. Tears in people's eyes or stubborn silence showed their pain and grief over the victims who defended TV-tower on the 13th January.

We took only small part of pictures created in those days by Lithuanian children and hung on the walls near the Parliament Palace. The pictures will for ever remain like symbols of historic memory and Testimony of Lithuania's Spirit for the future.

